

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 3

Sommer 2019

51. årg.

”Bokslipp” 29. juli — Skjernøyboka

Kapellet var fylt til siste plass med forventningsfulle øyboere og feriefolk. Historielaget og bokgruppa fant ut at kapellet var det rette stedet, da vi ventet stort innrykk. Og det slo til for fullt.

Ordfører Alf Erik Andersen og fylkesvaraordfører Tore Askildsen var begge spesielt innbudt.

Der er nå gått mer enn 60 år siden det ble utgitt en Skjernøybok. Den ble skrevet av Eugen P. Walvik og hadde tittelen: Skjernøya, gamle minner og slekter.

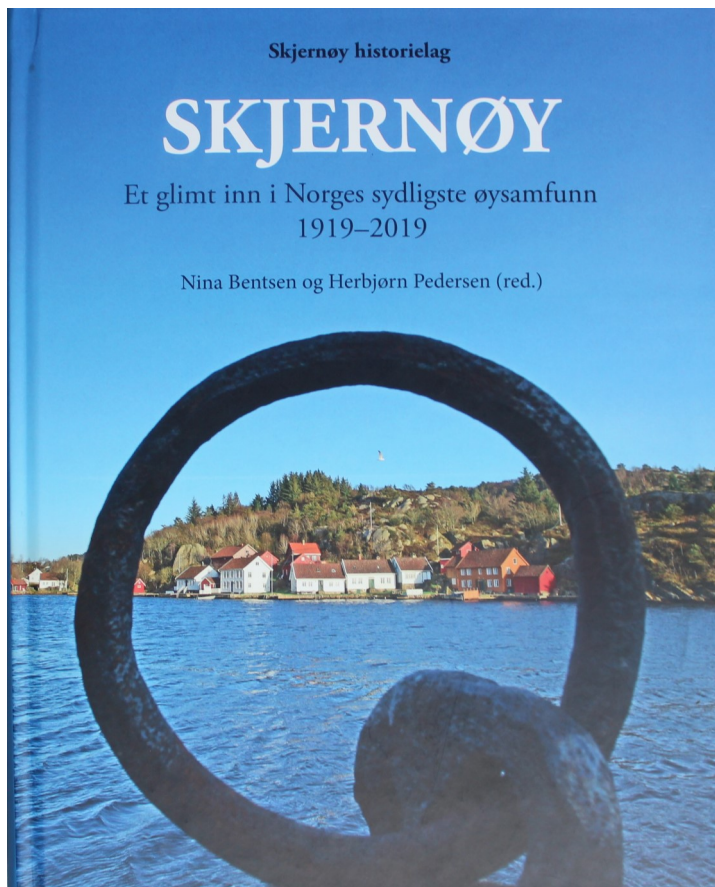
Eugen la ned et stort arbeid, og skrev boka mer eller mindre alene. Og med datidens tekniske hjelpemidler, som stort sett besto av en manuell skrivemaskin, var det beundringsverdig.

Vi har nå vært 8 personer som har brukt til sammen mer enn 4 årsverk og 4 år på boka, et omfattende og tidkrevende arbeid med både tekster, bilder, korrekturlesinger, kildehenvisninger og intervjuer.

Arbeidet har vært ledet av Herbjørn Pedersen og Nina Bentsen, og de øvrige som har vært med er Sigurd Aalvik, Rita T. Dyrstad, Knut B. Knutsen, Svein Berge, Carl Erik Kilander og Evert Knutsen. Vi har også fått god assistanse av Dag Hundstad, Kirsten Hemmer og Jørund Føreland Pedersen.

Utgiftene ligger til sammen i underkant av kr 200 000, og alt arbeid utført av de nevnte er gjort på dugnad.

Ideen til boka ble lansert av daværende formann i Skjernøy historielag, Knut B. Knutsen, og historielaget står som utgiver og har hatt det økonomiske og salgsmessige ansvaret.

Forts.

Programmet på ”bokslippet” var omfattende, og vi var så heldige å få framført Skjernøyguttens sang, kanskje bedre kjent som Skjernøysangen av Skjernøyas sangere i Mandal Sangforening. Sangen ble framført til en video tatt fra steder på øya av Herbjørn og hans sønn Jørund Føreland Pedersen.

Undertegnede leste deretter et av diktene til skuespiller og dikter Nils Hald, som er å finne sammen med flere andre i boka. Diktet er skrevet til folket på Norges sydligste øy.

Så var turen kommet til Rita T. Dyrstad, som er veteran når det gjelder bokutgivelser, med både Ryvingbok og Skolefortellinger fra Skjernøy. Hun var også initiativtakeren til Skjernøy Historielag og mye mer. Hun fortalte i samtale med Nina at prosjektet med boka hadde vært spennende, men også krevende.

Så leste to av barna til Nina hver sitt lille avsnitt fra boka.

Til slutt var det redaktørens tur til å fortelle om arbeidet, de ble intervjuet av undertegnede. Som alle forsto hadde det vært langvarig og arbeidskrevende, med sjekk av kildehenvisninger, samordning mellom de forskjellige skribenter, slik at emnene ikke ble skrevet flere steder. Begrensning av overivrige skribenter har også vært en del av jobben.

Ordfører og fylkesvaraordfører takket for innbydelsen og hadde mange godord å si om arbeidet.

Med dette anså bokgruppa seg ferdig med oppdraget og ga ordet til leder i historielaget, Gerd Jacobsen, som overtok resten av kveldens program: Servering av kaffe og kaker og ikke minst salg av boka, som virkelig gikk unna.

Evert Knutsen
Møteleder

Godt frammøte

Redaktørene Nina Bentsen og Herbjørn Pedersen, og leder i Historielaget, Gerd Jacobsen

Ordfører Alf Erik Andersen og fylkesvaraordfører Tore Askildsen

Møteleder Evert Knutsen

Alle bilder: Carl Erik Kilander

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK

UTE OG HJEMME -

I redaksjonen:

Evert Knutsen mob: 416 68 949

Janne Knutsen mob: 915 49 971

Rita Dyrstad mob: 415 56 866

Siren Salthaug mob: 954 45 745

Eivind Syvertsen mob: 913 66 994

Geir Larsen mob: 928 10 207

Mariell C. Birkemo mob: 994 14 944

E-postadresser:

Evert: evert@hotproducts.no

Janne: knutsen.juvik@online.no

Rita: post@rvvingenfyr.no

Siren: siren.salthaug@gmail.com

Eivind: Eivind.Syvertsen@egeland.no

Geir: geir.larsen@vaf.no

Mariell: mmcbirkemo@gmail.com

Bankgirokonto: 7877.06.62604

Internettadressen til Skjernøyposten er:

www.skjernoyposten.no

Epostadresse:

redaksjon@skjernoyposten.no

Adresseforandringer meldes til

Evert Knutsen, Skjernøyveien 254,
4516 Mandal

redaksjon@skjernoyposten.no

Kontakt USA:

Morgan Hansen

Box 549, Annandale N.J.

08801 USA

Cell phone: 908-693-7626

Mail: mrmorganh@hotmail.com

Abonnementspris pr. år kr 200,- USA \$26

FISKENYTT

Så noterer vi at høsten har meldt sin ankomst, og vi nærmer oss for fullt en av årets store begivenheter for mange, hummerfisket. Vi er etter hvert blitt vant til at det hvert år kommer nye påbud i forbindelse med hummerfisket, og det er heller ikke noe unntak i år. De regler som gjaldt i fjor er de samme. Og i tillegg er det fra 1.10.2019 innført påbud for fritidsfiskere som fisker med krabbeteiner om "råtnefiske" i krabbeteinene. Disse skal monteres etter de samme regler som gjelder for hummerteiner. Om man er i tvil om monteringen, finnes det informasjon på Fiskeridirektoratets nettside. Hensikten er som de fleste vet, at dersom man mister teiner, skal enten lokket eller en spalte åpne seg etter en tid, slik at eventuell fangst slipper ut.

Fritidsfiskere kan i tillegg til 10 hummerteiner, fiske med inntil 10 krabbeteiner. Fluktåpningene skal i krabbeteiner alltid være 80 mm. Det er mye å passe på.

De fleste tilbakemeldinger vi har fått fra leppefiskere og andre tyder på at det kan bli et brukbart hummerfiske også i år.

Fisket for øvrig i sommer har vært ganske bra. Krabbefisket har som vanlig hatt stor deltakelse, men med mye dårlige krabber tidlig på sommeren, etter hvert har de tatt seg opp, og i siste halvdel av august og september har de vært meget bra. Mot slutten av september var skallskiftingen i full gang og bare en liten del var brukbare.

Makrellen har vært svært variabel, noen dager med "full rigle", andre uten et napp. Det har vært blanding av stort og smått, men mest småfallen fisk. 19. september var under-tegnede på Oddefjorden og trakk krepseteiner, og på vei hjem sto makrellstimene i kø, vi observerte minst 12 stim, til dels store stim. Det lå flere tyske turistfiskere ved Rennesodden, og de trakk makrell så det "sprutet".

Det har også vært ganske bra med torsk og lyr, og noen melder også om stor sei litt langt ute.

Torskebestanden langs kysten i sør og øst har vært mye omtalt i media i det siste, og som nevnt i tidligere Skjernøyposter, blir det forbud mot alt fiske i et avgrenset område på østsiden av Skjernøy fra 1. januar til utgangen av april, for at torsken skal "få fred" i gytetiden. Forskere i Havforskningsinstituttet har kommet til at en av årsakene til den lave torskebestanden er at maten for den aller minste torskeyngelen på 8-10 cm er blitt borte på grunn av temperaturøkningen i vannet, så store deler sulter i hjel.

Forts.

Ellers har det vært stor deltakelse på fisket etter leppefisk, og tilbakemeldinger herfra melder om jevnt godt fiske. Fisket har stor økonomisk betydning for de lokale kystfiskerne. Fra Skjernøy deltar tre fiskere i dette fisket.

Ålen har vært fredet i 10 år. Men de siste årene har det vært åpnet for et prøvefiske for et begrenset antall deltakere. Fisket foregår med ruser, etter meget strenge regler. All fangst og bifangst skal rapporteres til Havforskningsinstituttet, alle typer leppefisk, krabber, torsk, hummer og annet. Blåser skal merkes på en spesiell måte, og posisjonen på ruser skal meldes til Kystvakten. Undertegnede deltar i dette fisket i år, og har hatt faste leveringer til undervannsrestauranten Under fra fisket startet opp i midten av juli og utover høsten. Her blir ålen filetert og grillet og inngår som en egen rett i deres store meny.

Nå håper vi at alle får et fint hummerfiske, både hva vær og fangst angår. Lykke til.

Evert Knutsen

HØSTFEST

Lørdag 21. september var det duket for Helselagets høstfest.

Hilde Herstad hadde pyntet de flotte bordene, og Bjørg Sylvi Greipstad, Anne Grethe Syvertsen, Brita Tobiassen, Hilde Herstad og undertegnede smurte litt over to hundre snitter, og flotte kaker var også bakt.

Bjørg Sylvi ledet festen, som startet med sang fra sangboken. Anne Grethe leste et fint stykke. Esther Vågsvoll har vært Nasjonalforeningens fylkeskasserer, og kasserer for lokallaget i mange år, og fikk gode ord, diplom og nål fra fylkesleder Sidsel Birkeland Skaar. Trine og Norman Liene fra Møvig sang og spilte gitar, fine høstviser og andre viser, og Norman kåserte over vedene langs kysten som fra tidlige tider ble tent og brukt som «kommunikasjon» i forbindelse med krigsutbrudd osv. Snittene ble servert, og praten gikk. De to spilte og sang flere sanger mens snittene fikk synke ned, og vi ble klare for kaffe og kaker. Vi sang «Mellom bakkar og berg» før Bjørg Sylvi takket for godt frammøte.

*Hilde Herstad, Anne Grethe Syvertsen,
Brita Tobiassen og Bjørg Sylvi Greipsland*

Kollekten gikk til demens-aksjonen.

Janne

← *Sidsel Birkeland Skaar og
Esther Vågsvoll*

Trine og Norman Liene →

PORTRETTE

Foto: Carl Erik Kilander

Rita Tove Dyrstad

Siren Salthaug Solvang, min kjære svigerdatter, kommer innom og vil lage et portrettintervju av meg denne søndagskvelden. Og det er jo hyggelig, da jeg liker å få besøk, pluss at jeg liker å fortelle. Så sammen snekrer vi dette portrettet for Skjernøyposten.

Fortell om livet ditt Rita ?

Ja, jeg er født 6.8.1955 i Kristiansand. Min mor, Ruth Dyrstad, hadde fått beskjed av sin lege at hun måtte føde under kyndige omstendigheter. Hun hadde i unge år pådratt seg betennelse på hjerteposen, og dermed måtte hun føde på Fødehemmet i Kristiansand. Jeg hadde liten fødselsvekt, og måtte ligge ekstra på fødestua. Så jeg var 3 uker før jeg kom hjem til min kjære Skjernøy. Det var et godt sted å vokse opp. Kjærlige, stødige foreldre, gode lekekamerater i et trygt øysamfunn. Men da jeg var 12 år omkom min far, Torkel, på havet. Det var et stort sjokk for meg og mine. Det satte sine spor i ei jente som var veldig glad i pappaen sin! Kriseteam sto ikke på agendaen den gang på 60-tallet. Heldigvis hadde jeg en god mor som tok vare på meg og mine søsken.

Har du alltid bodd på Skjernøy?

Nei, har vært litt ute i verden, jobbet og tatt videreutdanning, etter jeg var ferdig med årene på barneskolen og ungdomsskolen. Gikk 3 år på barneskole her på Skjernøy, og 3 år på barneskole på Ime. Så ungdomsskolen på Blomdalen. Valgte så Handelsskolen og et års jobbing i Mandal på min søster Betty Hagen sin frisørsalong. Så reiste jeg som Au pair til Calgary i Canada i 1974. Jeg hadde tante og onkel og en kusine «over there», som gjerne ville ha meg over. Så jeg dro med fly alene, Kjevik-København-Quebec-Calgary, jeg hadde aldri fløyet før. Det opplevdes som langt for en 18-åring som for første gang var ute alene i verden. Jeg hadde billett kun én vei, og brev fra min tante Aslaug Kjelstad, som skrev at jeg skulle være hos henne og hjelpe til, da hun og hennes mann var ved dårlig helse. Dette var løgn! Så da jeg kom til Quebec og inn på emigrasjonskontoret og ble overhørt på engelsk, ja, så måtte jeg lyve og holde fast på historien min tante hadde innprentet i meg. Jeg hadde nemlig ikke lov å ta meg jobb. Det gikk, jeg slapp igjennom og fikk oppholdstillatelse på 6 måneder. Glad fløy jeg videre til Calgary. Der sto de alle på flyplassen og ventet på meg, gjensynet ble gledelig. Min tante og kusine Linda hadde nemlig vært hjemme i Norge noen år tidligere. Jeg røykte i den tiden, rullings, og da jeg kjørte med Linda hjem til hennes bolig ville hun ta meg med på et utested og hilse på sine venner. Den gang røykte vi jo inne, og akkurat i den perioden var det populært å løpe nakne igjennom restauranter i Canada, ja, i hele verden tror jeg. «Streaking» ble det kalt! I hvert fall satt jeg der og rullet meg en røyk, da først kom én og spurte om det var hasj, og så kom det en naken mann løpende forbi. Jeg ble skrekkslagen og tenkte hva i all verden er dette for et sted? Jeg slapp flere slike opplevelser.

Fikk du jobb?

Ja, fikk jobb som hushjelp hos en skilt kvinne med en sønn. Hun var business-kvinne og mye ute og reiste, så jeg hadde ansvaret for sønnen på 6 år, hus og hjem. Det var en veldig fin tid. Hadde mange gode opplevelser sammen med min familie og i jobben min. Da jeg skulle reise hjem, fikk jeg hyre om bord på skipet «Falcon», som gikk i fart mellom Quebec-Canada og Kristiansand. Der hadde jeg jobb i rengjøringen. Overfarten tok 7 dager. Det var en flott tur, og gøy å være til sjøs, selv om vi hadde storm noen dager i Atlanteren! Da vi seilte forbi Skjernøya, sto jeg bak på «poopen» og sang Skjernøysangen, og tårene rant.

Hva gjorde du så, hadde du jobb å komme hjem til?

Nei, men på den tiden var det veldig behov for hjemmehjelp. Så jeg reiste inn til min mormor Ruth Karlsen i Kristiansand, bodde på hybel hos henne. Gikk på Arbeidskontoret og fikk etter hvert mange jobboppdrag hos de eldre i Kristiansand by. Der syklet jeg rundt og vasket, kokte middag, og prata og stelte for dem. Det var en veldig koselig tid, de gamle satte så pris på besøk og jeg lærte mye!

Du har fortalt om Oslo og jobb der, når var det?

Jo, det var slik at etter en tid som hjemmehjelp lokket Oslo og storbylivet. Jeg tok tog inn til Oslo, fikk jobb og hybel. Jeg hadde jo handelskolen og fikk jobb i Storebrand Idun-gruppen. Etter ca. 2 år i Oslo, hadde jeg bestemt meg for å bli frisør. Så høsten 1976 kom jeg inn på frisørinjen i Kristiansand 1.årig, fikk lærlingplass på Fleur damefrisør hos min søster Betty i Mandal, og var ferdig utdannet frisør i 1979. Forts.

I mellomtiden hadde jeg møtt min kjære mann Per Tønnes Solvang. Vi giftet oss 1.4.1978. Bodde først noen år på Ime, men så var vi så heldige å få lov til å bygge hus på Dyrstad i 1979. Så i januar 1980 flyttet vi inn i nytt hus, og vårt første barn, Line, ble født 14 dager etterpå. Og i 1983 fikk vi vår sønn Anders. Da valgte jeg å slutte å jobbe. Jeg var hjemmearbeidende frem til 1986. Da valgte jeg å starte opp min egen lille frisørsalong i kjelleren i vårt hus. Det holdt jeg på med i 12 år. Det var en koselig tid, med kunder fra distriktet, men mest fra øya. Jeg hentet og kjørte noen av de eldste kundene hjem etter endt hårstell. I disse årene ble jeg godt kjent med øyas eldre, og det ble viktig for meg å ta vare på deres og øyas historie.

Derfor ble det naturlig å ta ansvar for å starte Skjernøy Historielag i 1988. Og det er veldig fint å se hvor bra historielaget drives videre, og nå den flotte Skjernøyboka som er kommet ut. Der kan en virkelig få innsikt i livet på øya vår!

Det har vært mye sorg og savn i livet ditt

Ja det har det. I februar 1994 døde min kjære Per Tønnes helt plutselig av total hjertesvikt. Da begravelsesbilen kjørte av sted med ham, var det som om de tok vekk halve livet mitt! Det var grusomt! Han hadde vært hos lege noen uker før, og alt var fint, sa legen. Det ble tøffe tak å være alene med ansvaret etter å ha hatt en trygg og god mann ved min side. Men alt går! Jeg var glad jeg kunne være hjemme med ungene mine på 10 og 14 år. De kom først! I den tiden var jeg ekstra glad for å bo på øya. Det var godt å bo i et samfunn hvor en fikk støtte fra alle, og ha god familie og venner rundt seg.

Du begynte på skole i voksen alder?

Ja, i 1998 var jeg gått lei frisøryrket. Jeg la ned frisørvirksomheten og startet på skole i Kristiansand. Daghøyskolen Camilla- en skole for kvinner som vil noe med livet sitt, som det sto i annonsen. Den skolen førte videre til at jeg tok studieretningsfag og Gestalt-utdanning over en 5-årsperiode, pluss at jeg jobbet deltid på Camilla-skolen.

Ryvingen fyr - du er jo fyrdronning i sør!

Ja, fyrdronning! Det var en benevnelse en fyr-venn ga tre av oss kvinner som drev fyrstasjoner, én i nord, én i vest og meg i sør. Gøyalt påfunn!

I 1997 ble Norsk Fyrhistorisk Forening dannet. Jeg ble med i den foreningen og traff mange fyr-entusiaster over hele landet. Våren 2002 ble jeg forespurt om jeg kunne ta ansvaret for å danne en venneforening for Ryvingen fyr. Grunnen var at fyrstasjonen ville bli avbemannet i løpet av året. Venneforeningen kan i år feire 17 år. I 2006 fikk jeg jobb på Ryvingen fyr. 50 % stilling som fyrvert ansatt av Mandal kommune. Drømmejobben i mine øyne! Min jobb som fyrvert ble avsluttet i juni 2017 på grunn av min helse, men også fordi Mandal kommune trakk seg ut av Ryving-prosjektet. Nå driver Ryvingens venner videre, med støtte hos Kystverket Sør-Øst. Det er en stor oppgave venneforeningen har påtatt seg, så bli medlem og støtt opp!

Du har mange interesser

Ja, liker å være engasjert, ta del i prosjekter som kan glede folk, og være sammen med folk. Skjernøy-revyen var et godt prosjekt, godt samhold og mye latter for alle. Skjernøyposten har jeg vært med i siden 1996, minus noen år da jeg tok utdanning. Prosjektet Skjernøyboka var jeg med i redaksjonen på. Lokalhistorie er jeg glad i å formidle. Så i godt samarbeid har bøkene «Fra dekksgutt til skipper» - Skolefortellinger fra Skjernøy og historien om Ryvingen fyr blitt gitt ut i de siste årene. Og historie er bra for kommende generasjoner å lese, tenker jeg! Jeg er så heldig å ha fem skjønnne barnebarn, to flotte svigerbarn og to flotte barn, som jeg er veldig, veldig glad i. Så jeg håper og tror at de vil sette pris på historiene, og ellers andre også. Akkurat nå skriver jeg på oppfordring fra min datter Line om mitt liv. Og jeg tenker at vi jo alle har en historie som er viktig for våre etterkommere å få lese om, så til dere som kan, sett dere ned og skriv eller les inn på bånd om ditt liv.

Skjønner du er glad i «øya di», som du sier, men hvordan tenker du den skal se ut i fremtiden?

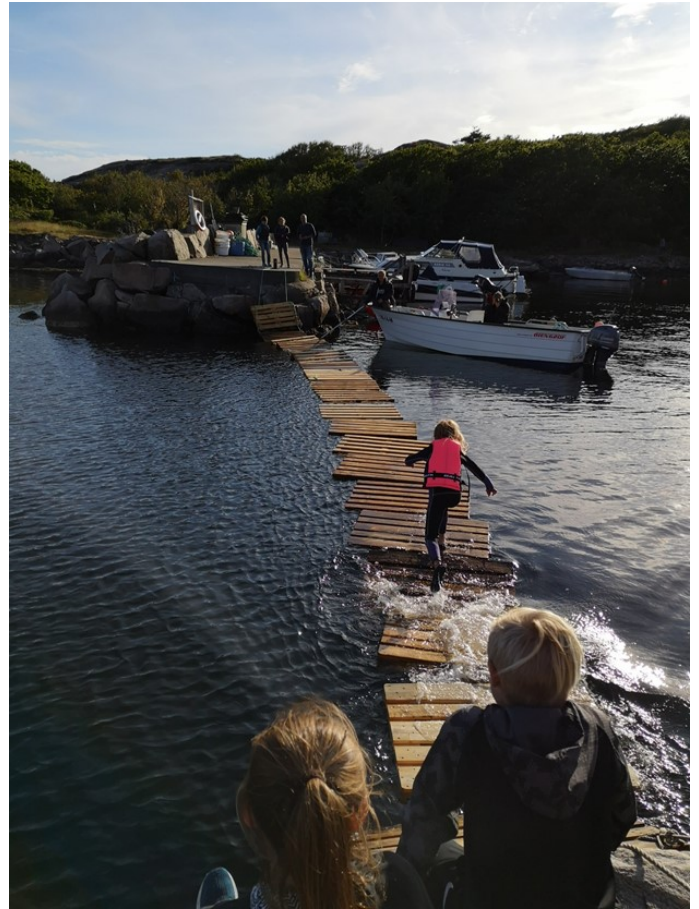
Ja, mye har skjedd i årene jeg har levd. Ser bare her på Dyrstad. Da jeg vokste opp var det 5 hus, nå er det 35. Sakte har øya vokst med hus, hytter og folkemengde. Og det er bra. Så for meg blir det viktig at øya beholder sitt særpreg, et nytt hus i ny og ne, nye folk og god kontakt mellom generasjoner. Vi er jo heldige som har 3 hus vi kan samles om og i, Grendehuset, Kapellet og Dyrstad skolehus Mange foreningsaktiviteter å engasjere seg i, både for voksne og barn. Butikk hadde vi, så selvfølgelig hadde det vært bra for nærmiljøet og fått ny. Men summa summarum så er jeg inderlig takknemlig for å kunne bo her på Skjernøya - øya mi og di!» Som en god venn av meg sier - «æ vil ikke si å fint vi har det her ute, er redd for at øya ville blitt overbefolket, da».

Sankthans

I år som i fjor var det samlet til feiring av sankthans på blant annet moloen på Dyrstad. Det var godt oppmøte i flott vær. Bålet sto klart og ble tent til stor glede, spesielt for de minste. Også i år ble det arrangert palleløp mellom moloen, og det sto ikke på engasjementet.

Fra v: Ylva Selfors, Jonathan Dyrstad Engedal, Elias Johannessen, Liam Vatland, Rebekka og Silas Ellburg, Theodor Dyrstad, Stian Ellburg.

Olaug Gesine Aanensen løper over pallenene.

Tekst og bilder: Mariell C. Birkemo

BILDER FRA SVUNNEN TID

Fotballag anno 1934. Gutter, de fleste fra Vesterøya, har spilt kamp. Det ser ut som det er en søndag, da flere av dem bærer skjorte og slips. Fotballen er en stor lærball, veldig annerledes enn i dag. Men fotballkamp er jo alltid gøy og fenger de fleste. Her ser vi fra venstre og øverste rekke Arthur Dyrstad-Johan Pedersen Dyrstad-Teodor Valvik-Reimoth Rei Dyrstad-Hjalmar Hansen Stjernesund og siste ukjent.

Nederste rekke fra venstre Alf Pedersen Valvik-Sverre Dyrstad-Rolf Valvik- Thorkel Dyrstad-Ernst Abrahamsen og John B Wilhelmsen

Autovern

Mandag 5.august startet utskiftingen av de gamle fenderne langs veien i Juviga. Gravemaskinkjører Henrik Sodeland fra entreprenør Narum kan sine saker, og de gamle fenderne skal brukes som fundament for nye autovern. Veien blir bare marginalt bredere, dessverre. Trafikkllys behøves, da gravemaskinen og traktoren med pukkk i alle fall bruker halvparten av veibredden. Alle de gamle fenderne på øya skal skiftes ut, og det trengs!

Janne

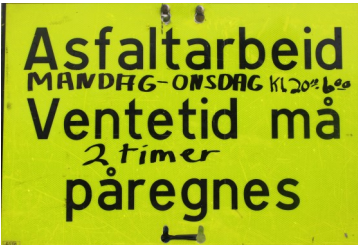

Og så fikk vi endelig ny asfalt!

Natt til tirsdag 17. og onsdag 18. september ble det lagt asfalt fra Kapellet til Skjernøybroa! Veien var stengt mellom kl. 2000 og kl. 0600, og biler kunne slippe forbi annenhver time. Tirsdag var asfalten lagt til ca. Emanuels hus på Berge, og da undertegnede kom hjem fra forening tirsdag kveld og ble kjørt til Bergstø, var de nesten på toppen av Grønsviksbakken. Så de har jobbet godt på! Vi snakket med dem, og de satset på å bli ferdige denne natten. Og det ble de!

Denne gangen la de på et godt lag, og i hel bredde, så vi slipper disse skjøtene som smuldrer opp... Det kan se ut som om tykkelsen på det nye belegget er ca. 10 cm.

Janne

Minneord til Ingolf Larsen

Ingolf døde 13. september og begravelsen fant sted 20. september.

Vi har jo ikke hatt tid som barn eller som ungdom felles sammen, det var etter at vi flyttet til Skjernøy vi ble kjent. Vi hadde barn på samme alder og skole, og som hadde felles fritidsaktiviteter. Våre familier var sammen på skitur på Haddelandsheia, og på turer med idrettslaget til Knaben. Vi var også sammen med alle våre barn i julen til juletefest.

Ettersom årene gikk hadde vi nok ikke så mange felles interesser, lenger. Barna var blitt voksne, de hadde fått barn selv, og familier. Vi «gamle» hadde blitt besteforeldre, med pensjon som ga oss en ny rolle. Men da dere fortalte om Madeira og alt det som dere hadde der, ble det jo mere fart i oss for å reise dit. Så som «nybegynnere» hjalp dere oss med flyreiser, hotell og det vi måtte kjenne til der nede. Siden har årene gått, og årlig har vi reist til Madeira, til samme hotell, og til samme tid som dere. Det har vært en fin tid, koselige frokoster sammen med prat om nytt og gammelt nytt, middager om kvelden på den italienske i 2. etasje. Mange fine turer rundt på hele øya, med deg som sjåfør, en fin tid med solfylte dager uten mas og jobbing. Turene opp bakkene til Madeira shopping, med mange fine butikker og fristelser, men turen dit ble alltid avsluttet med et måltid Bacalao stekt i form, rett fra ovnen.

Ingolf, vi så jo at du sleit mye med den sykdommen du hadde, sist vinter da vi var på Madeira, men ingen av oss hadde i tankene at det skulle ende slik.

Vi takker for vår tid sammen, og lyser fred over ditt minne.

Esther og Norman

Skjernøydagen 2019

Lørdag 3. august gikk årets Skjernøydag av stabelen.

Arrangør for dagen var Skjernøy Vel og Skjernøy Historielag.

Et stort mattelt ble rigget opp, der ble det solgt kaker og kaffe, pølser, hamburgere og laks.

I tillegg stekte Helselaget lapper, og Benjar solgte vårruller.

Det var flere stander hvor en kunne få kjøpt både smykker, vesker, strikkegensere, gjenstander laget av drivved og mere til.

Historielaget hadde sin egen stand, hvor de solgte Skjernøyboka og Skjernøykalenderen.

Det var mange som stilte med trillebårer hvor de solgte likt og ulikt.

Dagen opprant med nydelig vær, og klokken tolv da startskuddet gikk for dagen, var det allerede godt med folk, og det var det helt til vi stengte kl. 15.00.

Jeg vil takke alle som stilte med kaker, alle som var med og hjalp både før, etter og under Skjernøydagen, Ivar Kristiansen som sponset hamburgere, alle som stilte med trillebårer og alle dere som deltok med stand.

Det kom inn ca. 50 000,- brutto. Det endelige regnskapet er ikke ferdig ennå, men netto beløpet blir delt mellom Velet og Historielaget.

Nå har jeg vært hovedansvarlig to år på rad og har sagt at nå sender jeg stafettpinnen videre. Og håper at det også i 2020 blir arrangert Skjernøydag.

Gerd Jacobsen

Leder Skjernøy Historielag

Bilde over: Janne

*Bildene under og på siden:
Carl Erik Kilander*

Ny Lysglobe på Skjernøy Kapell

Lysglobe ble første gang brukt – i en litt annen form – på Kirkens Verdensrådsmøte i Uppsala, Sverige i 1968. Det ble etterhvert vanlig i svenske kirker, og i senere år har svært mange kirker i Norge fått sin lysglobe.

Globen symboliserer den verden Gud har skapt. Det store lyset i midten symboliserer Jesus, og har fått betegnelsen Kristuslyset. Lyset som skinner i mørket. Det er Han som er lyskilden. Vi kan la lyset skinne og reflektere det for våre medmennesker.

Og nå kan vi her på Skjernøy tenne våre lys i globen. Det kan vi gjøre før gudstjeneste, under salmesang, ved nattverdang eller etter gudstjeneste. Og vi tenner gjerne et lys i omtanke for en eller flere vi spesielt har i tankene, eller vi ønsker å takke for Guds rike velsignelser, eller vi kan ha andre tanker vi ønsker å dvele ved. Når vi tenner et lys i lysgloben lager vi samtidig en kort høytidsstund for oss selv.

Vår nye Lysglobe er tegnet og laget av Einar Skeie. Vi synes han har fått til en stilig og enkel utførelse, og vi retter en stor takk til Einar Skeie for det flotte arbeidet han har gjort. Han har stått for utførelsen og firma Tor Fasseland på Gismerøya har utført sandblåsing, grunning og lakkering. Både Tor Fasseland og Einar Skeie har gjort arbeidet gratis og gir lysgloben som en gave til Skjernøy Menighet. Vi retter en stor takk for den generøse gaven.
Skjernøy Menighetsutvalg

Nytt fra kapellet

Onsdag er fortsatt kapelldag

Etter en flott sommer med godt besøkt friluftsgudstjeneste og kveldsgudstjeneste er de tradisjonelle aktivitetene på kapellet så smått i gang igjen.

Vi fortsetter med onsdag som kapelldag. Det vil si at vi legger flest mulig av aktivitetene på onsdager. Men følg med i programmet som kommer i posten. Det skjer mye spennende på kapellet for både barn, ungdom og voksne.

UG på Rivenestur

Helga 16.-18. august reiste 20 deltakere og 7 ledere fra ungdomsgruppa på tur til Rivenes i Søgne. Det ble en flott tur i varierende vær og med mye godt humør og god stemning.

Som en del av lørdagsunderholdningen ble ungdommene utfordret til å dele noen opplevelser fra Rivenes med Skjernøypostens lesere. Her er deres bidrag:

Turen til RIVENES har vært en tradisjon fra generasjon til generasjon. Vi drar til Høllen og kjøper is og godteri, vi bader uansett temperatur og vær. Men når det blir for kaldt etter å ha badet og kjørt i ring, trekker vi oss inn i den store hytta og spiller kort og koser oss, det blir spilt masse!!! Masse!!! Kort! Etter å ha spilt RIVENES-Uno og President ender vi opp med «sprell med Kjell», 😊 en koselig tid hvor vi finner på mye gøy!

Selv hvor fantastisk hver enkelt er, så er ikke pakkingen alltid like fantastisk. Man merker fort kun på pakkingen om personen er optimistisk, byfis eller en skikkelig turist.

Turen til Rivenes er en tradisjon. En formidabel tradisjon. En tur du aldri vil glemme! Hvert år møtes flere personer fra Skjernøy og områder rundt, kun for å bli med på den formidable turen til Rivenes!

UG-UNO

UG UNO er verdens desidert vanskeligste spill. Det tar som regel mellom 1 til 2 år å lære seg alle reglene. Men noen lærer dem aldri. Reglene er veldig uvanlige, men kommer man inn i spillet blir det gøy. Nybegynnere sitter som regel og tar imot de berømte straffekortene til Thor Anders. Og den som kverulerer på reglene ligger tynt an. Tror du ikke på oss, ta turen innom kapellets loft fredager kl. 20:00. Er du virkelig dårlig blir du plassert under tittelen Uno-looser.

Ungdommen har lært seg å drikke kaffe. Så derfor har døgnrytmen snudd seg, igjen...

Kjell Gauksås

Jakob og Even

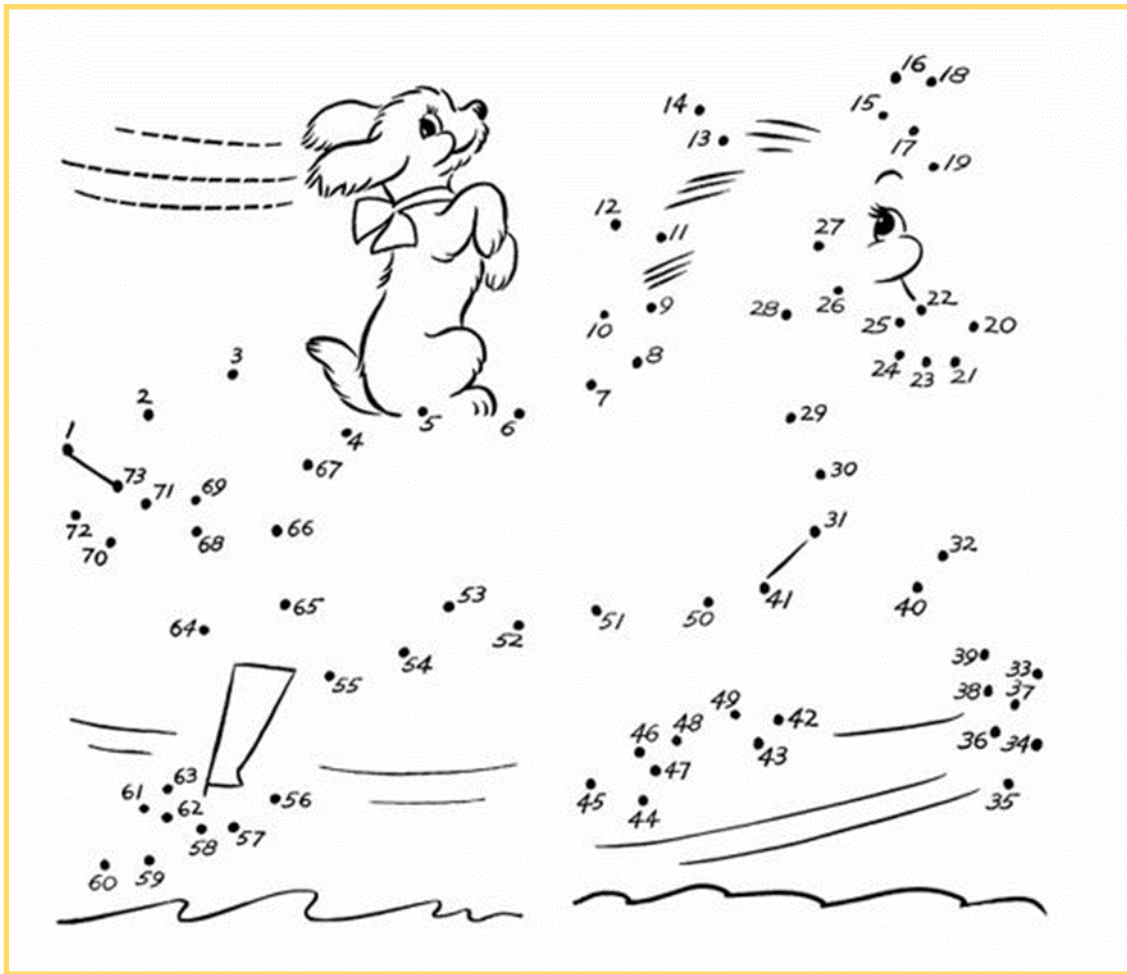
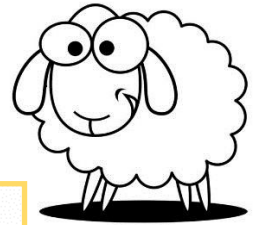
Skyting med svømmeføtter

UG-UNO!

Lobbeliden

-Skjernøypostens egne barneside-

Hønene hadde så høy feber at det bare kom kokte egg.

Hvilket dyr på Nordpolen har to pukler?

- En kamel som har gått seg bort.

INNE I MIN MUNN

I munnen to rader med tenner jeg har.

En har jeg mistet de andre jeg har.

Jeg børster dem nøye hver morgen og kveld.

De liker ikke drops og ikke karamell.

Da hull jeg får og tannverk likeså.

Til tannlegen jeg da hurtig må gå.

Han tetter mitt hull og sier som så:

"Hver gang du har spist så la tannbørsten gå."

Utlodning i Valviga 25.7.2019

Lilli Ann Aanensen har en spesiell måte å feire sin fødselsdag på, og det er å holde utlodning til inntekt for Haydom på sin hytte i Valviga. I år ble dagen feiret 2 dager på forskudd, og været var også i år på Lilli Ann sin side. Strålende sol og varme, og en fantastisk utsikt. OG masse folk som ønsker det beste for Haydom og Lilli Anns arbeid for saken. Rundt 200 store og små møtte opp, og til sammen med loddsalg og matsalg kom det inn netto ca. kr 105 000! Mange venner av Haydom hadde strikket, sydd og kjøpt ekstremt flotte gevinster. Biskop Stein holdt andakt.

Et av barnebarna, Daniel, 7 år, fikk inn kr 1 250 på tombola av leker han ikke hadde bruk for, til inntekt for Patrick, 7 år, i Haydom, som nå får støtte til en god skole hvor han også kan lære engelsk.

Barnebarna synger. Oldemor Anna Walvick i bakgrunnen

Utlodning – Kåre (mann) trekker, Heidi (datter) organiserer, og barnebarna leverer ut gevinstene

Gevinstene

Minner om Haydom-kveld på Kapellet 9. november kl. 1900.

Fanden i nøtta?

Denne høsten har det vært masse hasselnøtter å finne.

I noen nøtter er det et bitte lite hull, og jeg har knekt dem for å se hva som er inni. Det er bare noe brunt «bøss», men i flere av dem fant jeg en liten, tykk, hvit makk med svart og rødt hode. Ca. 5 mm lang. Kurven med nøttene står på kjøkkenbordet foreløpig, og en morgen så jeg denne lille makken ligge på bordet, sammen med noe slim. Det slimet må ha kommet ut av den, for det var ikke der kvelden før. Jeg har også knekt nøtter som har sett litt mistenkelige ut, og de har også inneholdt makker. Uten hull i nøtten. Så følg med, hvis du har plukket hasselnøtter til jul.

Det er nøttesnutebillen som legger egg i unge hasselnøtter, kan man lese. Den borer seg inn i nøtten og legger egget sitt der, langt inne i nøttekjernen, som da blir spist opp av larven som bruker ca. 4 uker på å utvikle seg. En hunn kan legge egg i 40 nøtter!

Makken/larven må ha et kraftig kjevparti som kan lage hull i skallet på den ferdige nøtten, og nå håper jeg alle er ute av mine nøtter, for da jeg tømte kurven på et badehåndkle for å følge med, viste det seg at det lå 6 makk igjen i kurven!!

Ehh — tenker på alle umodne nøtter jeg har knekt og spist—hvor mange larveegg har jeg spist da????

Janne

Denne snutebillen stod på gulvteppet rett foran verandadøra vår. Var den på vei ut eller inn??

Billen er 5–8 mm lang, gråbrun med gule hårflekker på dekkvingene. Bilde fra Wikipedia

Sommerfugler i Oddefjorden

Midt i juli var vi ute for en spesiell hendelse i Oddefjorden under trekking av krepseteiner. Store svermer med sommerfugler trakk inn fra syd, de kom tett i tett, og det varte i minst en halvtime. De var relativt ensfargede brune. Arten er subtropisk tistel-sommerfugl. Det var store mengder som passerte oss, tusenvis.

Det er forsket på denne sommerfuglen, og det viser seg at når sommeren er over, flyr de med en fart på ca. 45 km i timen sørover—til Afrika! Vanligvis flyr de så høyt at man ikke kan se dem, men denne gangen fløy de altså noe lavere.

Reisen tur/retur (15 000 mil) tar 6 generasjoner. Den veier mindre enn ett gram.

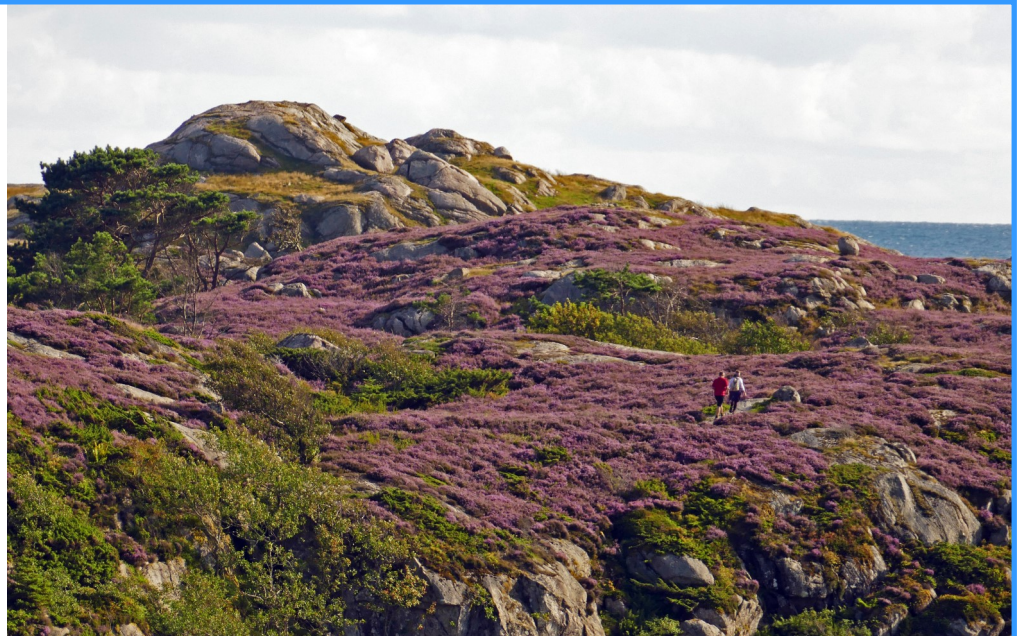
Dette året kom flere millioner, og forskerne spør seg om det er klimaforandringer som er årsaken.

Evert Knutsen *Bilde fra internett—bilder uten opphavsrett*

CARL ERIKS HJØRNE

Tekst og foto:
Carl Erik Kilander

I år var røsslyngblomstringen rundt Ystevåa ekstra fin!
Bildet ble tatt 14. august mot skråningen helt innerst i våa.

Brann i hytte på Berge

Søndag ettermiddag 25. august brant Tordis og Ernst Larsens hytte. Den ligger på Mastefidja mot Berge-kilen, og er helt utbrent inni. To brannbiler jobbet med slukkingen og politi i to biler var også til stede. Brannmannskapet måtte rive opp taket for å komme til med slukkingen. Janne

MK "Erkna"

I begynnelsen av juli måned fikk vi i Farestadvågen besøk av MK "Erkna". Det ble skrevet om dette på facebook-siden til Skjernøyfolket, men gjengir likevel en del av det her og legger til litt tilleggsinfo som ikke var med her:

MK "Erkna" ble bygd i 1907 på Ålesund Mekaniske Verkstad. Den er av kuttertypen og bygd av klinka jernplater, men er senere reparert med sveising. Opprinnelig var den rigget som galeas (*tomastet fartøy med stormast og mesanmast, begge i regelen med gaffelseil; dessuten forseil*, Wikipedia), men er senere ombygd med lugarkappe foran og rorbygg bak på båten. Skroget er uendret bortsett fra at det er påsatt bakk. Båten var opprinnelig utstyrt med dampmaskin, men fikk installert en 60HK Union ved Hatlø Mek. Verkstad i Ulsteinvik i 1940. Samtidig ble «Erkna» rekvirert av den tyske Kriegsmarine, og «stjålet» fra verkstedet 17. november 1941. Motstandsbevegelsen stod for overtagelsen og sendte «Erkna» til Shetland med 60 personer fra Norge. Dette var den største gruppen som dro til

England på ett enkelt skip under krigen. I de senere årene ble fartøyet brukt til hvalfangst, og det kan være Norges eldste flytende hvalbåt.

«Erkna» var bygd som fiskebåt og brukt til garn- og linefiske. Den første eieren var Mogstad & co. i Ålesund, og den ble solgt videre først til Oscar Larsen (Ålesund) i 1918, og i 1926 til P/R Laurits Molværsmyr i Langevåg. I 1939 kom hun til Herøy da Mathias Myklebust kjøpte henne.

Under 2. verdenskrig fikk «Erkna» en sentral rolle i motstandskampen. I dens første fase ble «Erkna» satt inn i transport av rømlinger fra Norge over til Shetland. I 1942 seilte hun tre turer til Norskekysten med Shetlands-gjengen, men etter det mente man hun ble for gjenkjennelig, og «Erkna» ble satt inn som «travaljebåt» som førte mannskap fra Greenock-basen ved Glasgow til krigsskipene utenfor.

I 1945 hentet eieren «Erkna» hjem fra Buckie, og tok henne til Hatlø Mek. Verkstad i Ulsteinvik for reparasjon. Fem år senere ble hun solgt til Sigurd og Anton Reite med flere på Herøy, og i 1965 ble det installert en Union 140-motor. De siste som drev aktivt fiske var Alfred Remøy og sønnene Erling og Atle som overtok henne i 1977 i P/R Erkna. Da hadde hun fått brugdekanon i tillegg til et bakkdekk som ble fjernet senere. I 1984 gikk hun i opplag på Eggesbønes og ble kondemnert som fiskefartøy – men det skortet ikke på ideer for videre bruk. En av dem var å sette «Erkna» på land og bruke den til turistkontor.

Frem til Herøy kystlag fikk overtatt båten med støtte fra Herøy Næringsforum i 2008, hadde Arnfinn Karlsen i Tjørnvåg arbeidet kontinuerlig med en omfattende restaurering etter at han overtok «Erkna» i 1986. Under hans tid fikk fartøyet sin femte motor, en 260 HK Callesen diesel. Kystlaget fikk overta fartøyet mot at det skulle bli tatt vare på etter antikvariske prinsipper.

Atle Audun Remøy overtok «Erkna» våren 2013 og båten fikk kystkultursenteret i Sandviken, Bergen som ny hjemmehavn. Den er nå et flytende kulturminne og restaurering må gjøres i følge antikvariske retningslinjer.

Det viste seg at Atle Remøy og Jarl R. Pedersen fra Farestad jobbet sammen i Walvis Bay Namibia noen år på 90-tallet på et kystvakt/fiskerioppsynsprosjekt. De har siden holdt kontakten, og det var for å besøke Jarl og familien at MK "Erkna" i det hele tatt kom inn til Skjernøya.

Geir

Jarl og Atle Remøy foran "Erkna"

Skjernøyløpet 2019

Onsdag 24.juli gikk Skjernøyløpet av stabelen i strålende sol og høy temperatur. Løypa på 6 km gikk rundt øya og hadde start og målgang ved Farestadkjødna. 104 deltakere, store som små, stilte til start. Det var Sivert Oftedal som gikk av med seieren med en tid på 21.50, for tredje år på rad. Løperne kunne etterpå fortelle at det sto tilskuere og heiet dem frem langs veien rundt øya, og i målområdet hørtes mange entusiastiske heiarop. Vel gjennomført i år som i fjor!

Mariell C. Birkemo

Bildet er fra Skjernøyløpets egen facebook-side.

Innlegg fra abonnenter:

Med jevne mellomrom pleier vi å minne våre abonnenter på av vi er svært interessert i innlegg fra leserne, det være seg nyheter og hendelser, men også historiske stoff.

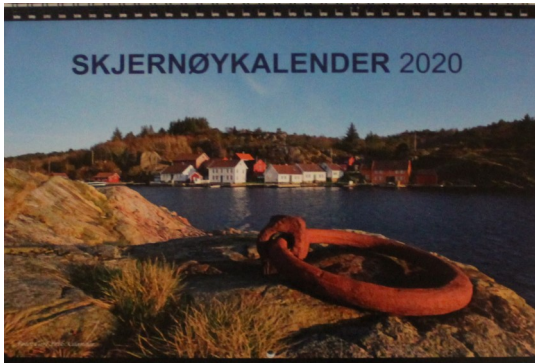
Med dette har dere fått påminnelsen.

Mosjon for smilebåndet

Det er blitt høst og jakttid, og i den forbindelse har vi følgende historie, som heter: "Tung last"

En elgjeger og hans kjentmann var på vei innover fjellet da jegeren sa:

- Du, jeg er jo en kraftig mann på vel 100 kg, hva gjør vi hvis jeg får hjertetrøbbel eller brekker et bein? Hvordan vil du få meg ned til bygda?
- Ingen problemer. I fjor skjøt jeg en elgokse på 400 kilo, og jeg fikk den ned uten problemer.
- Å, sa jegeren imponert. Hvordan i all verden klarte du det?
- Sju turer fram og tilbake.

SKJERNØY-KALENDEREN FOR 2020
KJØPES HOS FØLGENDE:

Gerd Jacobsen, Rosnes - tlf. 916 11 616

Arnt Otto Aanensen, Dyrstad -
tlf. 480 09 006

Arild Jenssen, Farestad - tlf. 947 82 829

Terje Jørgensen, Farestad- tlf. 404 50 060

Tor Evert Bentsen - tlf. 918 53 336

Vi har ikke så mange kalendere igjen, så ønsker du å kjøpe en eller flere som julegave, så er det lurt å gjøre det nå 😊

Kalenderen koster kr 150,- og kan betales kontant eller med Vipps.

Hilsen Kalendergruppa i Historielaget

Hunden

En liten mann gikk inn på et treffsted for motorsyklister, kremtet, og spurte:

- Uhm, kremt, hvilken av dere herrer eier en dobermann som står bundet utenfor?

En svær kar, dekket med tatovering og med kroppshår som vokste ut gjennom sømmene i vesten, svingte langsomt på barkrakken, så ned på den skjelvende lille mannen og sa:

- Det er min hund. Hvorfor spør du?
- Vel, pep den lille mannen åpenbart veldig nervøs. Jeg tror hunden min drepte den.
- Hva? Brølte den store mannen i vantro, hva slags hund er det du har?
- Uhm, svarte den lille mannen, det er en fire uker gammel jentevalp.
- Tullprat! Brølte mannen. Hvordan kan valpen din drepe min dobermann?
- Det ser ut som hunden din fikk henne i vrangstrupen.

SMÅNYTT

Lille Jan Kåre Tobiassen ble døpt under skjærgårdsgudstjenesten i Tjusdalsbukta St. Hans-aften. Jan Henrik bar selv sin sønn til dåpen. Jan Henrik er oppvokst på Ytre Farestad.

Jan Kåres mor er Eva Helen Rasmussen.
Prost Per Ragnar Haraldstad forrettet.

Tre av øyas unge damer har flyttet tilbake til vår kjære ø

Ingunn Syvertsen Klepp, sammen med Fredrik Klepp og døtrene Tiril (9 år) og Tuva (4 år) har kjøpt og flyttet inn i hus på Kniben, Mona Jenssen har flyttet inn i nytt hus på Nedre Farestad, og Anette Nagelkerke Syrdahl har i disse dager flyttet inn i huset sitt i på Nedre Farestad.

Til Ingunn, Mona og Anette: Velkommen tilbake, og til Fredrik, Tiril og Tuva: Velkommen til Skjernøy

Øystein Berge med familie har vi ønsket velkommen til øya tidligere, og kan nå gratulere med nytt hus på Ytre Farestad. Ingunn og Fredrik kjøpte Øysteins «gamle» hus.

Søndag 1.september ble Helena Hjemdal og Bodil Gauksås konfirmert i Skjernøy kapell.

Søndag 15.september ble Elvine Dyrstad døpt i Skjernøy kapell.

Hun er Jens Ørjan og Benedikte Dyrstads tredje barn, og Elander og Max er Elvines storebrødre.

Status for salg av Skjernøyboka og veien videre....

Så kan vi i bokgruppa lene oss tilbake og konstatere at Skjernøyboka ble en suksess. Vi diskuterte i forkant antallet som skulle trykkes, og først var det snakk om 600 eksemplarer. Men da trykkeutgiftene var forholdsvis overkommelige ved et litt større antall, valgte vi 800.

I månedsskiftet september/oktober regner vi med at antallet solgte ligger på rundt 550. Dette inkluderer rundt 70 stk. som er solgt i bokhandelen Berge-Libris i Mandal. Og enda rusler og går salget, selv om den store aktiviteten må regnes å være over.

For de som fremdeles ikke har skaffet seg boka til seg selv eller slekt og venner, bør den være et blink-skudd av en julegave. Den gir et allsidig og solid bilde av utviklingen i Norges sydligste øysamfunn i de siste 100 år. Den er på rundt 350 sider, og bildematerialet er omfattende og teller rundt 500 bilder fra hele tidsepoken 1919 til 2019.

Når kommende årsskifte står for døren, er det stor sannsynlighet for at det kun er få eksemplarer igjen.

Boka koster kr 400, og som før er det Skjernøy Historielags styre som kan kontaktes for kjøp:

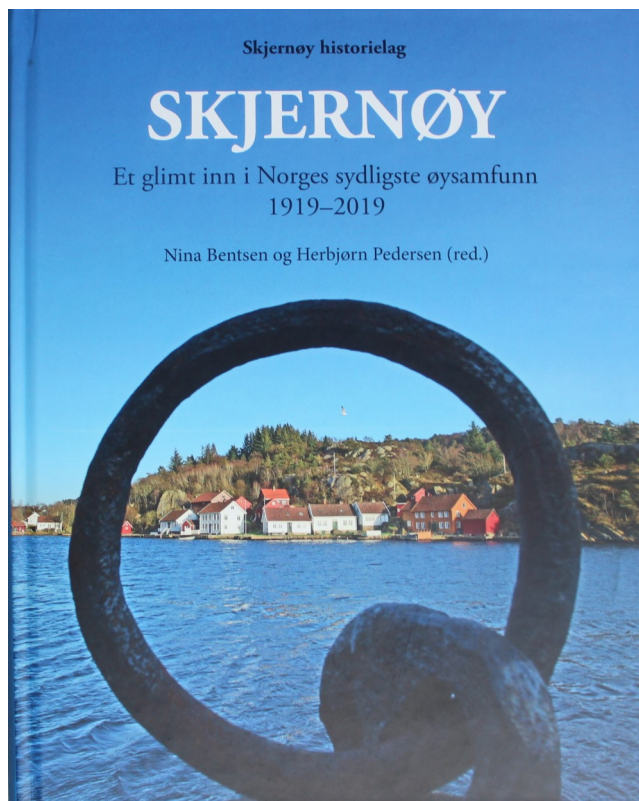
Arnt Otto Aanensen, Dyrstad	480 09 006
Kristian Walvik, Valvik	952 98 136
Arild Jenssen, Nedre Farestad	947 82 829
Gerd Jacobsen, Rossnes	916 11 616

I tillegg Skjernøypostens kontakter:

Evert Knutsen	416 68 949
Rita T. Dyrstad	415 56 866

Boka selges også hos Berge-Libris i gågata i Mandal.

Evert Knutsen

KÅSERI FRA «LOBBEFESTEN» 31.OKTOBER 1998

Skrevet av Magnhild Brovig

Ja, så er vi i gang igjen med det årlige fellesbeitet for kremen av øyas tobeinte får. Det er en av de få kveldene i året at vi beveger oss over brua og får fastland under beina, i flokkvis. Vi ser ganske intelligente ut når vi drar hjemmenfra, ja, ganske så fine. Noen er til og med nyklippa, mens andre har føna og krølla ulla for å se mest mulig tiltrekkende ut. Nypussa klauver og gullkragen rundt halsen. Noen har forresten pynta seg med slips. Merkene i øran er skifta ut med gull og perler. Så det er jammen en staselig flokk, får en si.

Marinaen som for kvelden er omgjort til sauefjøs er et ypperlig sted der vi kan breke så mye vi bare vil. Det er mest ikke mannemål å høre. Vi har enda ikke fått starta eget lobbeorkester, men må nøye oss med å trekke inn siviliserte spillemenn fra byen. Ruben er og har vært en drivkraft som for det meste kan gjøre alle til lags. Dessuten har han sånnet koselig navn, som vi kjenner igjen så godt fra søndagsskolen. Det er nok derfor han er så populær. De fleste sauene har egen vær med seg, men enkelte søyer er fremdeles jaget vilt. Så en sau uten vær og en vær uten sau skulle ha alle forutsetningene for å få til en forbindelse i løpet av kvelden og natta. Dette er kanskje siste kjansen, for ettersom vi har forstått er det snart slutt på frittstående sauer på øya. I Valvika har de tatt loven i egne hender og stengt for sosialt samvær sauer imellom. Stakkars dei sauene fra Berge, Farestad eller Skjernøysund som våger å sette sine bein i Valvika. Ikke en gang Dyrstadsauan blir tolerert. Stakkars dyr. Det kan jo ikke bli annet enn innavl av slikt noe. Hva med væren da? Det blir nok som før i tida, før brua kom. Da var det jo sånn at våre guder skal ha våre jenter. Men ettersom de ikke har blitt innprenta med etikk og moral sånn som oss tobeinte, kan det bli vanskeligheter med å holde styr på de familiære grensene. Det må nok uten tvil bli uhorvelig mye incest ut av slikt. Det blir nok mange lange ansikter å se i Valvika hvis de oppdager den tabben de har gjort. Bare fantasien kan stoppe oss i tankegangen. Og hva med rådyrene da? Det må jo bli mye misunnelse ute å gå. Hvorfor skal rådyrene få lov å ha alle roseknoppene og tulipanene aleine. Det er diskriminering i stor stil. Og så er det jo ikke noen som eier de engang. Der kan de streife rundt i skog og mark, og i fra hage til hage og bare forsyne seg av godbitene. Var det noen som skulle gjerdes inne, så måtte det mye heller bli dem. Og elgen da, som trampe rundt i skauen og skremmer liv av både gamle og unge. Nei, jeg vil nå heller møte en sau enn en elg. Men nok om det.

Nå er endelig reperasjonsoperasjonen ferdig på Skjernøybrua og tryggheten har vi vel begynt å få tilbake. Turistan har forlatt sundet etter en sommer de sikkert satte pris på. De måtte jo for det meste holde seg innendørs på grunn av været, så da var det vel ikke så farlig om det ble pussa og borret fra morgen til kveld allikavel. Det er jo litt synd på tannlegan som jo står og borer fra morgen til kveld heile vinteren igjennom. De hadde nok trengt litt fred. Vi får håpe at frustrasjonen ikke går ut over pasientene, og bare lar boret gå.

Men det er ikke bare i Skjernøysund at boret går. Jeg for min del har de siste ukene blitt vekka av dunder og brak klokka sju om morgenen og boregeita har lagd et forferdelig spetakkel heile dagen. Men en blir jo vandt til det. En skriver jo ikke i avisen av den grunn. Luften er jo fri for alle, og hvis en vil ha stillhet får en jo bare kjøpe seg ørebeskyttere. Nå er det forresten blitt så populært med haner. Det er greit nok, men det må være noe galt med de hanene som blir klekket ut nå for tiden. De kan jo ikke klokka i det heile tatt. De holder på fra klokka fire om natta til langt ute på ettermiddagen. De gir blaffen i om folk sover middag og galer i vei helt ukontrollert. Og sånt skal en finne seg i. Når jeg tenker meg om, er det forferdelig mange lyder en må finne seg i. Isbilen for eksempel. Sjøl om en ikke skal kjøpe is, så må en bare godta den skingrende bjølla midt i middagsluren. Bussen også forresten. Sjøl om en ikke har unger, skal en plages flere ganger om dagen med den temmelig kraftige dieselmotoren, som freser opp rett utenfor stuedøra. Det meste gode med det er jo at en kan følge med på hvem som kjøper is og hvem som skal med bussen, eller hvem som kommer med den, og det er jo ganske viktig. Og så kan en jo ta bussen til kaféen på onsdagene. Og det må vi jo. Det er utrolig hvor mye nytt en kan få høre på et sånt treffsted.

Forts.

Ja skjernøyfolk kan få det til. Nå klarer vi oss snart uten styring fra kommunen og kan gjøre som vi vil. Stort sett passer alle på alle. Så hvis noen bygger ulovlig, det kan være brygge, vei eller sjøbu, må du være godt likt for ikke å bli rapportert til myndighetene. Ja, sånn skal det være. Vi vil bare ha folk som vi liker her ute på den fine øya vår. Og nå har vi til og med fått egen prest her ute. Politi har mi fra før av, samt en representant fra likningskontoret. Kunne vi nå bare få med ordfører, så kunne øya snart bli egen kommune. Så kunne vi konkurrert med utsiden om å være best i å samle inn penger til TV-innsamlingsaksjonen. Eget teater har vi også fått, og kapellet kan vi bruke som operahus. Slott har vi fått på krambubrygga, og der bor det jo en liten konge. Så om vi skulle finne på å hoppe av fra gamlelandet, kan vi få en liten fristat her ute. Så problematisk som det arbeides i regjeringa nå ville tanken ikke være helt fjern. En president med høy sigarføring kunne bli valgt, og vi kunne få noen delikate saker å kose oss med. Jeg har hørt at det skal være et par gode kandidater i Pedersens-klanen, og de står sterkt ettersom slekta er en av de tallrikeste her ute. Nyhaven kunne ha blitt radio og TV-stasjon da det er mye radiolytting i helgene der oppe. Det er allerede ansatt 8-10 sauer som løser viktige spørsmål over Lindesnes Nærradio. Da er det jo ikke så langt til Høgevarden hvor det i sin tid var stor aktivitet. Det skulle ikke være noen sak å få til en rakettskytningsbase der for en billig penge. Så kunne vi sendt ut et par gamle kjerringer i verdensrommet som et prøveprosjekt. Det er jo nok å ta av her ute, all den tid de er i overtall. De sitter jo bare og skravler på kaféen likevel, og på den måten kan de brukes som en ressurs og bli heltinner på sine gamle dager. Det hadde vært noe for historielaget å skryte av i neste århundre. Vår eminente eier av Marinaen, den godeste herr Sørensen med familie, har jo prøvd seg på en aldri så liten jordomseiling, så det skulle vel være mulig for oss på øya å bevege oss ut i verdensrommet. Det er jo ingen skam å snu! Forresten så har vi en fin kålsvart kanin trampende rundt på Dyrstad som enkelte ønsker dit pepperen gror. Den kunne vi sendt med på samme luftfart til hygge og nytte for kjerringene.

Jeg for min del melder meg gjerne frivillig, da jeg er veldig glad i å reise, og folk her ute sier jeg aldri er hjemme likevel. En skulle tro det var synd å aldri være hjemme etter klaginga å dømme. Folk har en tendens til å legge seg opp i hva andre holder på med hele tiden. De skal ha greie på hvor mange teiner du har i sjøen, og hvor mange hummer du får for eksempel. Akkurat som om de har noe med det. Det er jo en privatsak. De kunne like godt spørre hvor mange penger du har i banken. Og så gjelder det å stå opp tidlig om morgenen. Den som kan skryte mest av det, tror han er et arbeidsomt og flittig menneske. Det er jo ikke sikkert han får så mye mer ut av livet for det. Så sovner de i stolen etter dagsrevyen og går glipp av «Du skal høre mye», «Wesenlund» og en hel masse andre godbiter. Bare værmeldinga må de ha med seg. Helst på alle kanaler, og helst to eller tre ganger på hver kanal. En blir aldri lei av å se værmeldinga. Dag ut og inn sitter en og ser på samme kartet. Akkurat som det hjelper noe, stort sett gjør vi det vi må uansett. Nei, værmeldinga stopper bare fiskerne hvis den melder dårlig vær. Unntatt tyskeran da, de dride i alt og legger utpå havet uansett. Før så skaut vi dem, men nå setter folk livet sitt til for å redde tullingene som kommer opp her og fisker opp all fisken vår. Snart sitter vi der på julekvelden og må ty til ludefisk i stedet, mens tyskerne gosser seg med vår fisk. Men gjør vi noe med det? Nei, langt ifra. Vi syns bare det er så forbaska urettferdig. Til og med Vår Herre klarer ikke å skape rettferdighet. Han lar det regne uansett, både over rettferdige og urettferdige, så det så!

Skjernøyrevyen anno 1985

«Mi handle på Krambua». Fra venstre Gry Vågsvoll, Anja Hagen, Beathe Aalvik og Karin Abrahamsen på mopeden. Erling Jenssen helt til høyre i bildet.

Skjernøyrevyen var en populær revy på Skjernøy. Folk stilte opp fra fjern og nær. Revyen ble første gang spilt 1981 og siste gang i 2005. Overskuddet gikk til opprusting av Grendehuset.

VI BLAR I ARKIVET

Skjernøyposten nr.3 1969

Skjernøyfest i Brooklyn, Amerika 26. april 1969

Første gang det ble holdt Skjernøyfest i Brooklyn var 1.oktober 1938. Omkring 175 personer av øyas utvandrede var til stede. Denne gangen var det omkring 50 personer. Tidens tann har satt sitt merke blant Skjernøyfolk i New York og omegn, og sammenkomstene kan ikke lenger benevnes som et stevne. Det minner mer om et møte i Lillesalen på en uværsgang i februar.

Vi fikk høre fra «Skjernøypostens» representant i U.S., Teo Pedersen, som på en kort og grei måte fortalte oss litt om «Posten»; dens tilblivelse, hensikt og ikke minst den begeistrede mottagelsen den har fått blant folk her. Men, her må bemerkes at der er bare EN Teo (eller Theodora som er hennes fulle navn) i denne verden, og hennes glødene interesse og energiske arbeidslyst vil nok gjøre sitt til at der ikke blir mange Skjernøyfolk i det store Amerika som vil finne seg i å være Skjernøyposten foruten. En kollekt ble da tatt opp, og 86 dollar blir herved sendt til dere i denne sjekk.

Så ble det vist fargelysbilder fra øya, bilder som er tatt av turister som har vært hjemme på besøk. Oss eldre kunne bare sitte å slå oss på knærne å si «du store verden, du store verden for en forandring», tenk busser og biler på øya, ja til og med kiosk. Og alle de koselige hytter og hus og brua på kryss, og brua på tvers, og der var broa i prosa og brua i vers. Vi kom også på turer i skjærgården, slik som lystturer til Bonnevi, berggyllttur til Sandøy, paltorsktur til Blankraua og mange, mange flere. Men nu begynte det å lukte kaffe fra kjøkkenet. Folk ble urolige, lysbildene falt i kurs, og snart satt hele forsamlingen rundt dekket bord og forsynte seg med delikate smørbrød, munker og vafler og et uendelig kjas!

Alle gode ting har en ende. En Skjernøyfest i Brooklyn var ingen unntagelse. Mange hadde lang vei hjem, og der begynte å tas avskjed. Good bye, good bye, it was nice to see you, så møtes vi på Skjernøya i juli, hørte vi rundt forbi, og etter en stund gikk hver til sine biler og rullet hjemover. Undertegnet BLYANTEN.

Veien Valvik-Dyrstad

Veien Valvik – Dyrstad er snart ferdig. I skrivende stund (september 1969) er skjæringen gjennom Trappende på Dyrstad, fjellet før Fidja, sprengt ut. Veien er bred og fint laget. Det eneste er over Valvik-myra, der er den sunket en hel del. Mon tro om den forsvinner helt?

Ja, ja, vi får vente og se

Fru Sællmann fra NRK på hummerfiskets første dag

Kaffen sender godlukta mot meg. Havregrynan er svella og grauten klar med kanel, sukker og meierismør i midten. Stillheten avbrytes av en søvning morrastemme i lokalradioen: I dag er det 2. oktober og vi har fulgt hummerfisker Peder i Kniben på Skjernøy på hans første hummertrekk...

“NRK står alt utenfor døra. Klokka er halv sju. Jeg åpner. Fru Sællmann står der i mørket. Lys i håret. Smilende som vanlig. Vel innenfor serveres en sterk dråpe. Snart er vi i på vei ut i den svarte tjæra motorbåten min med en villig og blid fem hester Marna. Et lite drag fra sydvest lover godt. Vestan strøm. Han har nok krøbe i natt. Min hummervenn er overbevist. Vendt mot fru Sællmann: Han har krøbe, æ kjenner det på mæ, fru Sællmann!

Vi begynner vest på Naudsjer. Grasstauet er full ud av maneid og fru Sællmann holder avstand. Tre teiner på knippe. Små og med spesial-låg laget av Martin Lunde. 40 teiner hentet i Lundeviga i august. 300 teiner hadde han og broren i sin tid. Nå hadde han lagt på land for godt.

En halvmann i første knippe. Undermåls. Sørgelig. Vi som hadde hengt fersk berggylt ved siden av surt agn. Vi ba fru Sællmann vente med å rapportere. Neste knippe, en pilegrim. Så vidt over konfirmasjonsalderen. Begge klødnan tatt av paltorskovermakt. Vi satt vår lit til området øst på Brattholmen. Her pleide den å sitte. Min hummererfaring måtte ikke trekkes i tvil. Her kunne sjøtilliten få en varig knekk. Jeg så opp mot det blå, lukket øynan og sukket stille. Åpnet øynan og så meg rundt i soverommet. Fru Sællmann var fremdeles på lokalradioen. Jeg sukket lettet, gikk ut på badet og roet mæ ner.... Hummerfisket begynner jo i neste uke.”

Hilsen Peder i Kniben

SKITT FISKE

En sommer er over

Så er sommeren 2019 for lengst svunnet hen, og det er tid for litt oppsummering.

Vi konkluderer med at den på langt nær rakk opp til sommeren 2018, som var helt spesiell.

Men også i år har vi hatt mange fine smeigedager, med varme stille sommerkvelder og et yrende båtliv.

For det meste litt i kaldeste laget hva badetemperatur angikk, men badelivet gikk sin gang.

Den lange tørkeperioden vi hadde i 2018, har vi sluppet i år, selv om mange plener var nokså gulbrune i en kortere periode. Vi har hatt nokså jevnt med regn, så grøden har hatt de beste muligheter.

Nå er høsten for lengst på plass, og det er bare å vente på den første høststormen. Om den ikke kommer før, så pleier den alltid å melde sin ankomst i løpet av hummerfisket, som starter 1. oktober.

Vi ønsker alle en fin høst.